

Kadernota 2019

Algemene Beschouwingen

2 juli 2018

Vooraf

Voorzitter, raadsleden, belangstellenden en luisteraars van Beat FM,
Om te beginnen wil Gemeentebelangen alle medewerkers van de BUCH bedanken voor deze Kadernota 2019.
Deze Kadernota had voor de Heilooers een inspirerend document kunnen zijn. Een document waarin hen de toekomst van Heiloo geschetst wordt. Want juist daar is iedereen nieuwsgierig naar! De inwoners van Heiloo zijn immers betrokken bij hun leefomgeving en willen blijven “wonen in het groen”.
Deze kadernota biedt de Heilooers geen houvast.
Immers het collegeprogramma met de beleidsspeerpunten voor de programmabegroting 2019 en verder, is nog niet verwerkt in de voorliggende Kadernota 2019.
Het is vooral een financieel-technisch document geworden op basis van het verleden, maar zonder visie en nieuwe beleidslijnen voor de toekomst. En is dat niet nu juist de bedoeling van een Kadernota?
Gemeentebelangen Heiloo had graag een Kadernota gezien met een duidelijke visie op de komende jaren. Eén waarin niet de euro’s en de rekenregels centraal staan, maar de inwoners van Heiloo; mens en dier.
Wij hadden vooral graag een Kadernota gezien op basis van een raadsbrede discussie. En op basis van daadwerkelijke inspraak van de burgers. Op basis van echte participatie. De overheid vraagt immers steeds meer van de burgers in onze huidige 'participatiemaatschappij' . Wij vinden dat de burgers op hun beurt dan ook meer invloed mogen hebben op, en zeggenschap, over het overheidsbeleid.
Gemeentebelangen Heiloo staat voor een sociaal, groen en duurzaam Heiloo. Met deze bril kijken wij dan ook naar de Kadernota en de toekomst voor Heiloo.

Sociaal,

Allereerst het sociale aspect; in de Kadernota wordt onderscheid gemaakt tussen autonome ontwikkelingen en nieuw beleid. Op het Sociale Domein blijkt dat de gemeente Heiloo vanwege vrijwel uitsluitend autonome ontwikkelingen in 2018 € 983.000 meer overhoudt dan begroot. Ook in 2015, 2016 en 2017 is elk jaar ruim 1 miljoen aan Sociaal Domein budgetten niet uitgegeven. Deze niet uitgegeven budgetten zijn grotendeels of geheel –zoals in 2017- weggevloeid naar doelen buiten het Sociaal Domein.
Gemeentebelangen Heiloo heeft tot haar spijt ook signalen opgevangen dat niet iedereen die zorg nodig heeft in deze welvarende gemeente, deze ook krijgt. Daarbij gaat het niet alleen om de ‘zorgweigeraars’ die specifieke zorg nodig hebben, maar ook om mensen voor wie een klein beetje zorg of tegemoetkoming in de ziektekosten of in de kosten van huishoudelijke hulp, een wereld van verschil kan betekenen.
Gezien enerzijds de toenemende vergrijzing en voorspelde toename van het aantal dementerenden en gezien anderzijds de invoering van het abonnementstarief WMO en het in de Algemene Uitkering

opnemen van Sociaal Domein gelden- pleit Gemeentebelangen Heiloo voor meer inzicht in de geldstromen en de (kwalitatieve) effecten met betrekking tot het Sociaal Domein.
Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college daarom om nader onderzoek naar Doelmatigheid & Doeltreffendheid inzake WMO, Jeugdhulp en Huishoudelijke hulp, PGB's en in samenwerking met betrokkenen te komen tot passend beleid.
Een ander punt is het Fonds Sociale Woningbouw. Dit fonds wordt gevuld met bijdragen van bouwprojecten waarin niet aan het vereiste percentage van 40% sociale woningbouw kan worden voldaan. Ondanks de vele projecten waarin deze 40% niet gehaald is, bedraagt dit fonds slechts € 215.000! Daar kan hooguit één sociale woning van worden gefinancierd! En dat terwijl zoveel jongeren en starters in Heiloo op zoek zijn naar een betaalbare woning tot € 250.000 !
Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college dan ook wat zij de komende jaren gaat doen om tegemoet te komen aan de lokale woonbehoefte van jongeren, starters en ouderen!

Groen &

Voorts het groene aspect; Heiloo was ooit de groenste gemeente van Nederland. De afgelopen jaren is ruim vijf hectare aan gemeentegroen omgezet in gras, een oppervlak van acht voetbalvelden. Ruim vier hectare wordt minder intensief onderhouden. Zo spaarde Heiloo drie voltijd medewerkers uit.
In 2016 meldt wethouder Opdam dat de bezuiniging op het gemeentelijk groen in Heiloo is voltooid; "Er wordt geen plantsoen meer omgezet in gras. Er wordt nog steeds aan het groen gewerkt, maar niet meer in het kader van de bezuinigingen. Er wordt onderhoud verricht. Als er nu struiken verwijderd worden omdat ze verouderd zijn, komen daar struiken voor terug".
Dat geldt blijkbaar niet voor het Rozendaal, waar begin 2018 toch struiken zijn vervangen door gras.
Ook het landelijk gebied moet fors inleveren. Zowel voor de Aansluiting A9 als voor de nieuwbouw in Zandzoom en Zuiderloo om deze afslag te financieren. Voor alleen al de afslag wordt 17 hectare uniek Oer IJ gebied en belangrijk weidevogelgebied opgeofferd. Hiervoor vindt vrijwel geen natuurcompensatie plaats. Ruim 9 ha weidevogelleefgebied wordt namelijk financieel gecompenseerd, omdat fysieke compensatie in de directe omgeving niet mogelijk is gebleken. De overige 8 hectare wordt grotendeels gecompenseerd in reeds aangewezen Natuur Netwerk Nederland gebied. Een sigaar uit eigen doos.
Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college om een integraal groenbeleidsplan te ontwikkelen ter compensatie van het verlies aan groen door de oprukkende verstening en asfaltering.

Over deze Aansluiting A9 nog twee opmerkingen.
De aansluiting A9 noopt tot een ingrijpende aanpassing van de verkeersstromen in de dorpskern.
Gemeentebelangen Heiloo mist in deze Kadernota een duidelijk overzicht van de kosten van de Aansluiting A9 en de daarmee samenhangende projecten. Zo ontbreken de kosten van het Verkeersbeleidsplan om de effecten van de Aansluiting A9 op te vangen, geheel.
De Kadernota bevat so wie so niet de maatschappelijke kosten van verloren gegane natuur en verloren gegane cultuurhistorische landschapselementen, verslechterde luchtkwaliteit en verminderde leefbaarheid in de dorpskern.

De aansluiting A9 wordt deels gefinancierd geld dat vanwege een puur boekhoudkundige wijziging is vrijgevallen uit de post Bovenwijkse Voorzieningen voor Zandzoom en Zuiderloo. Uit deze projecten is namelijk 6,1 miljoen overgeheveld naar de Bestemmingsreserve Aansluiting A9. Maar omdat die

Bovenwijkse Voorzieningen uiteindelijk toch ook betaald moeten worden, wordt er nu een Reserve Bovenwijkse Voorzieningen opgebouwd. Alleen die reserve bedraagt in 2022 slechts 2,6 miljoen! **Gemeentebelangen Heiloo vraagt het college hierbij of er indertijd bij de projecten een teveel aan BOVO-kosten is ingecalculeerd of stevenen we af op een tekort van ettelijke miljoenen euro's als de Reserve niet opbouwt tot de oorspronkelijke geraamde bijna 7 miljoen?**

Duurzaam

Het derde aspect duurzaam komt er in de Kadernota bekaaid van af. Over de Uitvoering van het Duurzaamheidbeleid stelt de Kadernota : Voor de uitvoering van het in 2016 door de raad vastgestelde Duurzaamheidbeleid 2016-2020 is vanaf 2018 geen budget opgenomen in de programmabegroting. Voor het behalen van de in het duurzaamheidbeleid gestelde doelen wordt een uitvoeringsbudget voor 2018 voorgesteld van € 150.000,-. Een uitvoeringsprogramma 2018 zal separaat ter vaststelling worden voorgelegd. Dit is er nog niet.

Op de toezeggingenlijst van de Commissie Openbare Ruimte staat: Portefeuillehouder zegt op 14 februari 2018 toe dat er vóór de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 een schriftelijke evaluatie zal plaatsvinden van het duurzaamheidbeleid (jaarplannen) van de gemeente Heiloo. De portefeuillehouder zegt ook toe dat er een vergelijking zal worden gemaakt met de recente kabinetsplannen (inhoudelijk en qua kosten). Deze is er ook nog niet.
Gezien het gezamenlijke voorstel van de VVD, CDA, D66, CU, GroenLinks, PvdA en SP op 27 juni 2018 voor de eerste Nederlandse Klimaatwet, vraagt Gemeentebelangen Heiloo het college te komen met een duurzaamheidbeleid voor 2019 -2022 inclusief duurzaamheidmaatregelen en hiervoor budget te reserveren, aangezien de Klimaatwet binnenkort ook voor Heiloo gaat gelden!

Tot slot

Tot slot nog 3 opmerkingen.
In de Kadernota worden alleen de afwijkingen in termen van Voordeel en Nadeel gemeld. **Voor een juiste interpretatie van de cijfers alsmede een juiste inschatting van de impact van de afwijking zou Gemeentebelangen Heiloo liefst nog in deze en in elk geval in de komende Kadernota's de initiele begrotingscijfers zien alsmede de afwijking ten opzichte van deze initiele begrotingscijfers.**
In de Kadernota wordt per programma en per kostensoort gerapporteerd**. Graag zou Gemeentebelangen Heiloo ook een aanvullende financiële project rapportage zien van de top 10 projecten. De raad wordt immers gevraagd om een budget per project toe te kennen, maar door de huidige uitsplitsing is inzage in de budget/werkelijkheid per project niet mogelijk waardoor de raad niet in staat is om zich een oordeel te vormen over de (financiële) status van de grote projecten.**
Deze Kadernota is te vrijblijvend en blijft beperkt tot financiële afwijkingen. **Gemeentebelangen Heiloo zou graag een kader geschetst zien in concrete meetbare doelen; waar gaat Heiloo naar toe de komende jaren en hoe kunnen we bepalen of en wanneer deze vergezichten zijn gerealiseerd?**

Afrondend, zoals eerder gezegd, de beleidsspeerpunten voor de programmabegroting 2019 en verder, zijn nog niet verwerkt in deze kadernota. De op 14 mei aan de raad gepresenteerde coalitieovereenkomst “Met Elkaar” wordt pas morgen, 3 juli, voor het eerst besproken in het fractievoorzittersoverleg. Niemand - behalve de coalitie- weet op dit moment wat nu beleidsspeerpunten voor de programmabegroting 2019 zijn. Dus ook niet wat de daarvan afgeleide (begroting)cijfers tot en met 2022 zijn.
Deze Kadernota is zoals al gezegd een rekenkundige exercitie op basis van het verleden. Deze Kadernota biedt geen enkel beleidsmatig inzicht in de toekomst.
Wat laten wij na aan een volgende gemeenteraad? Een volgende generatie?

Wat dat betreft kan Gemeentebelangen Heiloo niet anders dan concluderen dat deze Kadernota 2019 weinig toegevoegde waarde heeft.
Wij zijn benieuwd naar de Begroting 2019, die klaarblijkelijk de functie van de Kadernota 2019 heeft overgenomen.

Fractie Gemeentebelangen Heiloo: Edith de Jong, Peter Rood.